

Omsorgsplan

REVIDERET SEPTEMBER 2021

FORORD

En omsorgsplan er et praktisk værktøj, man kan gribe til, i tilfælde af alvorlige ulykker og dødsfald blandt børn, forældre og ansatte.

Hensigten er at hjælpe det personale i institutionen, der er ”tættest på” med at overskue de menneskelige og praktiske forhold – for dermed bedst muligt at kunne hjælpe det berørte barn/ den berørte familie.

Hensigten er at undgå forvirring og forglemmelser.

Det er ikke muligt – eller ønskeligt - at opliste alle de forskellige situationer, der kan opstå, for to tilfælde er ikke ens.

I omsorgsplanen er der derfor forsøgt en hensigtsmæssig opdeling i:

- Når et barn mister et nært familiemedlem.
- Når en familie mister et barn.
- Dødsfald eller alvorlig ulykke i institutionen.
- Når institutionen mister en kollega.
- Når en kollega mister et nært familiemedlem
- Når forældre bliver skilt

Der vil inden for disse grupperinger være mange fællestræk. Disse er for overskuelighedens skyld indskrevet i hvert enkelt afsnit.

Omsorgsplanen er af praktisk karakter, og den vil kunne bruges forskelligt af forskellige mennesker.

Det væsentlige er at hver enkelt kender hovedlinjerne og handlingsgangen, når det tragiske indtræffer. Hvem tager ansvar og handler?

Det er legalt ikke at kunne, bare man sikrer sig at en anden tager over.

Det har været vigtigt for os at alle føler et ejerskab og et ansvar for omsorgsplanen.

Det har ligeledes været vigtigt for os, at den bygger på de fælles værdier og den kultur, vi har i Galaxen.

Når et barn mister et nært familiemedlem

(Forældre eller søskende)

Ventet dødsfald:

- En kontaktperson fra institutionen tilknyttes familien
- Der indhentes information om sygdomsforløbet fra familien
- Den resterende personalegruppe skal involveres efter behov. (med udgangspunkt i omsorgen for barnet)
- Lyt til familien, og spørg ind til hvordan vi kan være den bedste støtte, samt hvordan døden bliver beskrevet overfor barnet.
- Sørg for at der er overensstemmelse i forklaringerne imellem institutionen og familien
- Informer alle børn om barnets situation. Forbered børnegruppen på at være gode kammerater
- Børnene i den berørte gruppe skal, hvis det giver mening, jævnligt samles i mindre grupper til en snak om døden.
  - hvad de tror den er, og hvad de tror der sker. Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tanker om emnet.

Pludseligt dødsfald:

- To fra institutionen (evt. leder + en fra stuen) kontakter familien. Der aflægges familien et besøg (efter forudgående aftale) – der afleveres/sendes en buket samt en ting til barnet.
- Sørg for at hele personalegruppen får besked
- Husk at gøre forældrene opmærksom på vores procedure i institutionen.
- Der laves et opslag i alle tre klynger, der kort fortæller, hvad der er sket – hvorfor flaget er på halv.
- Flaget hejses på halv på dødsdagen eller den dag vi får beskeden
- I institutionen holdes der samling med alle børn og voksne (evt. afdelingsvis), hvor der i korte og letforståelige vendinger fortælles, hvad der er sket. Måske bliver der læst højt og kort snakket om det at miste.
- Alle børn får et brev med hjem om dødsfaldet. Informationen gives efter aftale og med respekt for familiens ønsker

Begravelsen/bisættelsen:

(Under forudsætning af at en sådan finder sted)

- med accept fra de berørte forældre deltager to fra personalegruppen
- Under alle omstændigheder sendes en båretbuket fra institutionen

Tiden efter:

- Personalet tager initiativ til at tale med barnet og familien jævnligt
- Opmærksom på barnets behov for at tale om dødsfaldet – undgå at presse barnet til at fortælle men have tid til at lytte, når barnet har behov for at fortælle Giv evt. barnet mulighed for at tegne, det der er sket
- Give barnet lov til at være ked af det – vise forståelse for dets sorg.
- Opmærksomhed på, at der er forskel på sorgreaktioner og almindelig grænsesøgning. Institutionens regler gælder stadig
- Vise forståelse for at barnet kan have øget behov for nærkontakt til en voksen
- Børnene i den berørte gruppe bør jævnligt, hvis det giver mening, samles i mindre grupper til en snak om døden.
  - hvad de tror den er, og hvad de tror der sker. Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tanker om emnet.
- Hvis det er muligt, kan man besøge kirkegården og gravstedet

Rådgivning til forældre:

- Det er vigtigt, at barnet får sagt farvel på hospitalet/i hjemmet. Forbered dem i detaljer, hvad der venter dem (dette gælder allerede fra 2-års alderen)
- I forbindelse med begravelsen er det vigtigt at forberede barnet i detaljer på, hvad det kan opleve.
- Det er vigtigt at holde fast i minder – at sige farvel men også goddag igen via bl.a. fotoalbum med billeder af den afdøde. Dette album kan løsne op for en snak om den afdøde.
- Giv sorgen tid.
- Barnet skal ikke holdes fast i ”det tunge rum”/sorgen, men have nogle positive oplevelser, have lov at ”holde fri ” fra sorgen.
- Det er også vigtigt, at barnet kommer i institutionen. Hvis den/de efterladte forældre ikke har overskud til at følge barnet, er der måske nogle andre der kan tage over.

Når en familie mister et barn

Ventet dødsfald:

- Stuepædagogen kontakter familien – Lyt til familien - Der spørges ind til, hvordan vi kan være den bedste støtte– Der aftales, hvad der skal fortælles til de andre børn og forældre i huset.
- Der spørges ind til, hvor meget barnet ved – spørg evt. hvordan døden bliver beskrevet overfor barnet.
- Sørg for at der er overensstemmelse i forklaringerne imellem institution og familie.
- Stuepædagogen kontakter med jævne mellemrum familien og spørger til situationen.
- Pædagogen skal være til stede for barnet og spørge til, hvordan hun/ han har det.
- Pædagogen besøger barnet i hjemmet/ på sygehuset.
- Der skrives brev fra de andre børn og laves tegninger.
- Børnene i den berørte gruppe bør jævnligt, hvis det giver mening, samles i mindre grupper til en snak om døden.
  - hvad de tror den er, og hvad de tror der sker. Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tanker om emnet.

Dødsfald:

- Når vi får beskeden, sættes flaget på halv.
- Der laves opslag i alle 3 klynger
- Der lægges blomster på barnets rum.
- Der sættes et billede op på stuen med et tændt lys ved siden af. (lys og ramme er i omsorgskufferten)
- Alle forældre skal have et brev med hjem, der fortæller, hvad der er sket. Brevet sendes til fraværende børn.
- To fra institutionen (evt. leder + en fra stuen) kontakter familien. Der aflægges familien et besøg. Der afleveres/ sendes en buket.
- Lederen sætter en dødsannonce i Herning Folkeblad.
- Dagen efter eller en af de nærmeste dage afholdes der en mindehøjtidelighed. Den afdødes familie opfordres til at deltage - Børn, forældre og personale i den afdeling, hvor barnet hører til samles ved flagstangen– flaget sættes på halv – afdødes yndlingssang synges – der fortælles evt. om minder og oplevelser med barnet (leder eller personale fra stuen).

Begravelsen/bisættelsen:

(Under forudsætning af at en sådan finder sted)

- Med accept fra forældrene deltager det personale der er tættest på barnet samt evt. forældre og børn fra stuen (det er forældrenes ansvar hvis børnene skal med til begravelsen).
- Under alle omstændigheder sendes en bærebuget fra institutionen.

Tiden efter:

- Opmærksomhed på børnenes behov for at tale om dødsfaldet – undgå at presse børnene til at fortælle, men have tid til at lytte, når børnene har behov for at fortælle. Giv dem evt. mulighed for at tegne, det der er sket
- Børnene i den berørte gruppe bør jævnligt, hvis det giver mening, samles i mindre grupper til en snak om døden.
  - hvad de tror, den er, og hvad de tror, der sker. Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tankerne om emnet.
- Hvis det er muligt, kan man besøge kirkegården og gravstedet
- Stuen laver barnets bog (billeder af barnet fra dets tid i institutionen) afleveres til forældrene ved et aftalt besøg.

Dødsfald eller alvorlig ulykke i institutionen

På ulykkesstedet:

- Stop ulykken – sikre de resterende børn.
- Livreddende førstehjælp
- Ring 112
- Kontakt institutionen/ de øvrige stuer (institutionen kontakter forældrene)
- Hvis det er muligt, tager en voksen med på sygehuset
- Sørg for at børnegruppen kommer hjem. Få evt. hjælp fra institutionen eller tag evt. taxa.

Hvis ulykken/ dødsfaldet sker i institutionen, sørger personalet på de andre stuer for at holde børnene samlet på de respektive stuer.

Ledelsens opgaver:

- Kontakt barnets forældre
- Kontakt resterende personale
- Send evt. hjælp til ulykkesstedet
- Send en på sygehuset for at støtte den medarbejder, der er med den tilskadekomne.
- Kontakt dagtilbud for børn Bibi Salskov Olesen tlf. 22406219
- Kontakt bestyrelsen v. Ida Thylstrup tlf. 28142642
- Den involverede stues forældre kontaktes, så børnene kan hentes hurtigst muligt.

- Skriftlig information til forældre som uddeles og sendes til evt. fraværende børn. Skal ikke uddybes via samtale. (se efterfølgende brev)
- Der vurderes om der er behov for et fyraftensmøde
- Der rekvireres evt. psykologisk krisehjælp (se bilag)
- Holde kontakt til forældrene for at blive opdateret om forløbet

Medarbejderne:

- De medarbejdere der har været direkte involveret følges hjem eller afhentes. Vi opfordrer til at de ikke er alene hjemme.
- Det er vigtigt at vi snakker om ulykken. Den /de involverede medarbejdere opfordres til at møde på arbejde den / de følgende dage, så de er med i bearbejdningsprocessen.
- Får støtte fra leder/ kollega til at møde den berørte familie.
- Tilbydes krisehjælp

Børnegruppen:

- De børn der evt. har overværet ulykken samles, og gives mulighed for at fortælle, hvad de har oplevet. – gerne sammen med forældrene, men med fokus på, at det er børnenes samling
- Børnene samles og der gives besked om ulykken så enkelt som muligt.
- Dagen fortsætter som normalt for de resterende (så normalt som muligt)

Tiden efter:

Under sygdomsforløbet:

- Stuepædagogen/ lederen kontakter familien – Lyt til familien - Der spørges ind til, hvordan vi kan være den bedste støtte – Der aftales, hvad der skal fortælles til de andre børn og forældre i huset.
- Stuepædagogen/ lederen holder tæt kontakt til forældrene gennem forløbet og tiden umiddelbart efter. Dog må vi acceptere forældrenes mulige vrede og afvisning
- Pædagogen besøger barnet i hjemmet/ på sygehuset.
- Der skrives brev fra de andre børn og laves tegninger.
- Børnene i den berørte gruppe bør jævnligt, hvis det giver mening, samles i mindre grupper til en snak om ulykken.
Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tanker om emnet.

Ved dødsfald

- Opmærksomhed på børnenes behov for at tale om dødsfaldet – undgå at presse børnene til at fortælle, men have tid til at lytte, når børnene har behov for at fortælle. Giv dem evt. mulighed for at tegne, det der er sket
- Børnene i den berørte gruppe bør jævnligt, hvis det giver mening, samles i mindre grupper til en snak om døden.
- hvad de tror den er, og hvad de tror der sker. Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tanker om emnet.
- Hvis det er muligt, kan man besøge kirkegården og gravstedet
- Stuen laver barnets bog (billeder af barnet fra dets tid i institutionen) afleveres til forældrene ved et aftalt besøg.

Begravelsen/bisættelsen:

(Under forudsætning af at en sådan finder sted)

- Med accept fra forældrene deltager det personale der er tættest på barnet samt evt. forældre og børn fra stuen (det er forældrenes ansvar hvis børnene skal med til begravelsen/bisættelsen).
- Under alle omstændigheder sendes en båretasket fra institutionen.

Når institutionen mister en kollega:

Under sygdomsforløbet:

Vi følger vores sygdomspolitik.

Når en kollega dør:

- Når vi får beskeden, sættes flaget på halv. (sker det uden for institutionens åbningstid sættes flaget på halv, når institutionen åbner)
- Den der får beskeden, orienterer ledelsen og efter aftale med denne kontaktes alle kolleger
- Hvis det sker i institutionen, kontaktes vedkommendes familie straks.
- Forældrene kontaktes med opfordring om at hente børnene. (måske kun den berørte afdeling)
- Lederen underretter bestyrelsen
- Der sættes et billede op på stuen med et tændt lys ved siden af samt evt. en buket (lys, ramme og vase ligger i omsorgskuffert)
- Alle forældre skal have et brev med hjem, der fortæller, hvad der er sket. Brevet sendes til fraværende børn.
- To fra institutionen (evt. leder + en fra stuen) kontakter familien. Der aflægges familien et besøg. Der afleveres/ sendes en buket.

- Lederen sætter en dødsannonce i Herning Folkeblad.
- Dagen efter eller en af de nærmeste dage afholdes der en mindehøjtidelighed. Den afdødes familie opfordres til at deltage - Børn, forældre og personale i den afdeling, hvor kollegaen hører til samles ved flagstangen – flaget sættes på halv – afdødes yndlingsang synges – der fortælles evt. om minder og oplevelser med kollegaen (leder eller personale fra stuen).

Begravelsen/bisættelsen:

(Efter aftale med familien)

- Alle kolleger deltager så vidt muligt i begravelsen. Vi opfordrer til at alle børn holder fri, der indsættes vikarer
- Der sendes en bårerbuket.
- Institutionens forældre og børn deltager i det omfang familien ønsker det. (det er forældrenes ansvar hvis børnene skal med til begravelsen/bisættelsen).

Tiden efter:

- Der plantes et træ på legepladsen til minde om den afdøde
- Der sendes/ afleveres en buket til den første fødselsdag (Til afdødes nærmeste pårørende eller evt. på kirkegården)
- Opmærksomhed på børnenes behov for at tale om dødsfaldet – undgå at presse børnene til at fortælle, men have tid til at lytte, når børnene har behov for at fortælle. Giv dem evt. mulighed for at tegne, det der er sket
- Børnene i den berørte gruppe bør jævnligt, hvis det giver mening, samles i mindre grupper til en snak om døden.
  - hvad de tror den er, og hvad de tror der sker. Der lyttes først og fremmest til det børnene siger og gives svar på det de spørger om – der læses bøger som omhandler dette emne - der tegnes evt. tegninger, som kan illustrere tanker om emnet.
- Hvis det er muligt, kan man besøge kirkegården og gravstedet

Hvis en kollega mister et nært familiemedlem:

(ægtefælle, samlever, barn)

- Leder og et par kolleger besøger vedkommende, de medbringer en buket.
- Til begravelsen/bisættelsen deltager nærmeste kolleger, der medbringes/ sendes en bårerbuket
- Vigtigt at yde omsorg, blive ved med at spørge til personen, også efter nogen tid.

Når forældre bliver skilt:

- Når vi bliver bekendt med skilsmissen, skal der hurtigst muligt findes tid til et møde, hvor begge forældre deltager. Kan dette ikke lade sig gøre, må vi så vidt muligt tale med forældrene hver for sig.
- Det er vigtigt, at vi fastholder kontakten til begge forældre og ikke "tager parti".

Vigtige oplysninger fra forældrene til os er blandt andet:

- Barnets bopæl
- Planer med hensyn til forældremyndighed
- Aftaler om samkvem

Fornemmer vi, at forældrene ikke kan tale sammen om barnet – trods fælles forældremyndighed eller andre indgåede aftaler – må vi være opmærksomme på, at begge forældre modtager relevante oplysninger om barnet, evt. via brev. Efter aftale med den forælder, hvor barnet har bopæl. Daglige små beskeder gives til den forælder, der har omsorgen for barnet de pågældende dage. Ved ensidig forældremyndighed må vi respektere forældremyndighedsindehaverens ønsker med hensyn til kontakt til den anden forælder.

Kontakten til barnet:

- Der skal være øget opmærksomhed på barnet efter oplysningerne om skilsmissen.
- Gøre barnet opmærksom på at vi ved besked.
- Giv barnet mulighed for at tegne og fortælle om, hvad der rører sig i det.
- Vise forståelse for at barnet kan have øget behov for nærkontakt til en voksen.
- Undgå at presse barnet til at fortælle, men have tid til at lytte, når barnet har behov for at fortælle.
- Støtte barnet i at formidle oplysningen videre til de andre børn, når det selv er parat til det. Evt. ved at trække paralleller til andre børn, der har været igennem det samme, så barnet oplever, at det ikke er alene i sin situation.

Udkast til et brev til hjemmet:

Kære familie til:

I Galaxen har vi i dag fået den sørgelige meddelelse, at ..... er død. Det skete i går ....dag d. .. på grund af .....

Vi har snakket med børnene om det, der er sket, og vil også gøre det i tiden fremover.

Når en person dør, kan et barn være påvirket i længere tid herefter.

Børn reagerer på forskellige måder efter et dødsfald. F.eks. vil nogle børn ikke snakke om det, men lader som om intet er hændt.

Nogle børn græder meget, er rastløse og urolige, andre har svært ved at koncentrere sig, og andre igen får f.eks. ondt i maven eller i hovedet.

Vil må derfor i fællesskab være opmærksomme på at lytte til børnenes signaler.

I er altid velkomne til en snak med personalet om jeres barns reaktioner.

Med venlig hilsen fra personalet

.....

Galaxen
Brorsonsvej 6
7400 Herning

Kære familie til:

I Galaxen har vi i dag haft den forfærdelige oplevelse at ..... Har været ude for en ulykke.....(*beskrivelse af hændelsesforløbet*)

Vi har snakket med børnene om det, der er sket, og vil også gøre det i tiden fremover.

Vi vil tale nærmere om, hvad der er sket og andre spørgsmål på et møde i institutionen i morgen kl. 19.00. I opfordres til at møde op i det omfang det kan lade sig gøre med så kort varsel.

Når et barn oplever noget traumatisk, kan det være påvirket i længere tid herefter.

Børn reagerer på forskellige måder. F.eks. vil nogle børn ikke snakke om det, men lader som om intet er hændt.

Nogle børn græder meget, er rastløse og urolige, andre har svært ved at koncentrere sig, og andre igen får f.eks. ondt i maven eller i hovedet.

Vi må derfor i fællesskab være opmærksomme på at lytte til børnenes signaler.

I er altid velkomne til en snak med personalet om jeres barns reaktioner.

Med venlig hilsen fra personalet

.....

Galaxen

Brorsonsvej 6

7400 Herning